

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-08603/2019-ERU

V Ostravě dne 31. srpna 2020

Č. j. 08603-10/2019-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán dle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), a dle ust. § 23 odst. 11 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-08603/2019-ERU a zahájeném dne 11. prosince 2019 z moci úřední podle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je právnická osoba **HALIMEDES, a.s.**, se sídlem Senovážné náměstí 978/23, 110 00 Praha 1 – Nové Město, IČO: 290 15 961, ve věci podezření ze spáchání 3 přestupků, a to pokračujícího přestupku a přestupku dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018 (dále jen „energetický zákon“), a přestupku dle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb. o ochraně spotřebitele, ve znění účinném do 15. července 2019 (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“), rozhodl

takto:

- I. Účastník řízení, společnost **HALIMEDES, a.s.**, se sídlem **Senovážné náměstí 978/23, 110 00 Praha 1 – Nové Město, IČO: 290 15 961** (dále jen „účastník řízení“), se uznává vinným ze spáchání pokračujícího přestupku dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, kterého se účastník řízení dopustil tím, že jakožto držitel licence na obchod s plynem č. 241014862, tj. obchodník s plynem, v rozporu s ust. 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona porušil povinnost dodržovat stanovenou kvalitu dodávek a služeb, když nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu pro zákazníka [REDAKCE] (dále též jen „Zákazník“ nebo „Spotřebitel“), a to tím, že nezaslal dle ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 545/2006 Sb. o kvalitě dodávek plynu a souvisejících služeb v plynárenství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“), do 15 kalendářních dnů od obdržení reklamace písemné vyřízení reklamace, týkající se:
 - a) chybného stavu plynoměru k 1. lednu 2018, když mu byla písemná reklamace na vyúčtování dodávky plynu doručena dne 23. dubna 2018, a účastník řízení zaslal písemné vyřízení reklamace vyúčtování dodávek plynu až dne 8. června 2018, namísto nejpozději dne 11. května 2018, tj. o 27 dní později, přičemž

lhůta pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu neběžela po dobu posouzení reklamace u provozovatele distribuční soustavy, tj. od 24. dubna 2018 do 26. dubna 2018,

- b) špatně stanovené ceny dodávky plynu, když mu byla písemná reklamace na vyúčtování dodávky plynu doručena dne 23. dubna 2018, přičemž písemné vyřízení reklamace vyúčtování dodávek plynu zaslal až dne 16. května 2018, namísto nejpozději dne 8. května 2018, tj. o 8 dní později.

II. Účastník řízení se uznává vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 91 odst. 11

písm. d) energetického zákona, kterého se účastník řízení dopustil tím, že jakožto držitel licence na obchod s plynem č. 241014862, tj. obchodník s plynem, v rozporu s ust. 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona porušil povinnost dodržovat stanovenou kvalitu dodávek a služeb, když nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu pro Zákazníka, a to tím, že nevypořádal rozdíl v platbách Zákazníka, způsobený nesprávným vyúčtováním dle ust. § 16 odst. 1 písm. b) vyhlášky do 30 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace, tj. ode dne 23. dubna 2018, která byla posouzená jako oprávněná, když vypořádal rozdíl v platbách až dne 8. července 2018, namísto nejpozději dne 28. května 2018, tj. o 40 dnů později, přičemž lhůta pro vypořádání rozdílů v platbách Zákazníka neběžela po dobu posouzení reklamace u provozovatele distribuční soustavy, tj. od 24. dubna 2018 do 26. dubna 2018.

III. Účastník řízení se uznává vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 24 odst. 1

písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kterého se účastník řízení dopustil tím, že jakožto prodávající v rozporu s ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele a ust. § 4 odst. 3 téhož zákona ve spojení s ust. § 5 odst. 2 písm. d) téhož zákona užil nekalou obchodní praktiku, resp. klamavé konání, neboť poskytl Spotřebiteli prostřednictvím uzavřené smlouvy o sdružených dodávkách plynu č. 112960 ze dne 16. února 2015 ve znění dodatku ke smlouvě o sdružených dodávkách plynu ze dne 1. března 2016 (dále jen „smlouva o sdružených dodávkách plynu č. 112960“) sice pravdivé informace o ceně, konkrétně že se trvání smlouvy prodlouží vždy o 12 měsíců s cenou plynu dle aktuálního ceníku, které však vedly nebo mohly vést Spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil, když uvedly nebo mohly uvést Spotřebitele v omyl ohledně ceny nebo způsobu výpočtu ceny, a to konkrétně ohledně použití platného ceníku vztahujícího se na smlouvy uzavřené na dobu určitou, kdy Spotřebitel očekával nebo mohl očekávat, že mu bude za dodávku plynu od 1. ledna 2018 účtována cena ve výši 545 Kč/MWh + stálý plat 25 Kč/měsíc dle ceníku účastníka řízení označeného jako Ceník sdružené služby dodávky plynu pro domácí zónu Vánoce 2017, který se dal považovat za aktuální ceník na základě uzavřené smlouvy o sdružených dodávkách plynu č. 112960 neboť se vztahoval na smlouvy uzavřené na dobu určitou, místo toho však byla Spotřebiteli od 1. ledna 2018 účtována cena ve výši 850 Kč/MWh + stálý plat 99 Kč/měsíc podle ceníku označeného jako Ceník sdružené služby dodávky plynu pro domácí zónu STANDARD, který se však vztahoval na smlouvy uzavřené na dobu neurčitou, díky čemuž Spotřebitel učinil rozhodnutí o opětovném prodloužení smlouvy na jeden rok, které by jinak neučinil.

- IV. Dle ust. § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona, se účastníkovi řízení za spáchání 3 přestupků, a to pokračujícího přestupku a přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona a přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, ukládá **úhrnná pokuta ve výši 80 000 Kč** (slovy: osmdesát tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol [REDACTED].
- V. Dle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol [REDACTED].

Odůvodnění

I. Úvod

Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) zahájil dne 11. prosince 2019 z moci úřední podle ust. § 46 správního řádu, v návaznosti na ust. § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky, správní řízení s účastníkem řízení ve věci podezření z možného spáchání 3 přestupků, a to pokračujícího přestupku a přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona a přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele. Správní řízení bylo zahájeno dnem doručení Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 10. prosince 2019, č. j. 08603-3/2019-ERU účastníkovi řízení, které mu bylo doručeno dne 11. prosince 2019.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly vedené pod sp. zn. 11354/2018-ERU, zahájené dne 21. listopadu 2018 podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), v tehdy účinném znění.

II. Kontrolní zjištění

Kontrola Úřadu byla zahájena dne 21. listopadu 2018 a jejím předmětem bylo dodržování povinností vyplývajících z ust. § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona účastníkem řízení. Na základě získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 15. března 2019 Protokol o kontrole č. [REDACTED] č. j. 11354-10/2018-ERU (dále jen „protokol o kontrole“), který byl účastníku řízení doručen dne 18. března 2019.

Ze závěru protokolu o kontrole vyplývá kontrolní zjištění, že provedenou kontrolou bylo zjištěno, že účastník řízení nedodržel stanovenou kvalitu dodávek a služeb, když reklamaci podanou dne 23. dubna 2018 Zákazníkem nevyřídil, resp. po uznání předmětné reklamace nevypořádal rozdíl v platbách způsobené nesprávným vyúčtováním dodávky plynu, ve stanovené lhůtě, která je zakotvena v ust. § 16 odst. 1 písm. a) a b) vyhlášky, čímž porušil ust. § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona.

Vůči kontrolnímu zjištění, jež obsahuje protokol o kontrole, uplatnil účastník řízení námitky přípisem označeným jako „Věc: č. j. 11354-10/2018-ERU“ ze dne 20. března 2019, č. j. 11354-11/2018-ERU, ve kterém uvádí, že nelze souhlasit s tvrzením, že reklamační byla řádně vyřízená. Podle účastníka řízení byla reklamační s řádným vysvětlením vyřízená několikrát, a že pouze Zákaznice odmítala přijmout jakékoliv jiné stanovisko. Zároveň účastník řízení uvádí, že reklamační byla vyřízena včas, a to během jediného týdne.

III. Průběh správního řízení

Správní orgán převzal do správního spisu dne 30. srpna 2019 kontrolní spis sp. zn. 11354/2018-ERU záznamem o vložení do spisu č. j. 08603-2/2019-ERU.

Na základě skutečností zjištěných při provedené kontrole zahájil Úřad po vyhodnocení všech uvedených skutečností podle ust. § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky v návaznosti na ust. § 46 správního řádu správní řízení pod sp. zn. OSR-08603/2019-ERU. Dne 10. prosince 2019 zaslal správní orgán účastníkovi řízení Oznámení o zahájení správního řízení, č. j. 08603-3/2019-ERU, které bylo účastníkovi řízení doručeno dne 11. prosince 2019. V rámci oznámení byl účastník řízení poučen o jeho právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu a právu požádat o nařízení ústního jednání, je-li to nezbytné k uplatnění práv účastníka řízení, ve smyslu ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Dne 4. února 2020 zaslal Úřad účastníkovi řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a o možnosti doložit aktuální majetkové poměry, č. j. 08603-4/2019-ERU, které mu bylo doručeno dne 7. února 2020. Správní orgán v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu informoval účastníka řízení o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, než bude rozhodnutí ve věci vydáno, a současně o možnosti doložit správnímu orgánu informace o aktuálních majetkových poměrech, a to vše do 10 kalendářních dnů ode dne doručení.

Dne 2. března 2020 zaslal účastník řízení Úřadu přípis č. j. 08603-6/2019-ERU, ve kterém žádá o prodloužení lhůty k možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, a to o alespoň 5 pracovních dnů. Úřad výše uvedené žádosti účastníka řízení vyhověl.

Dne 23. června 2020 zaslal Úřad účastníkovi řízení Vyrozumění o změně právní kvalifikace a vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit majetkové poměry ze dne 23. června 2020 doručené účastníkovi řízení dne 25. června 2020. Ve výše uvedeném vyrozumění správní orgán upřesňuje právní kvalifikaci spáchaných přestupků a v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu informoval účastníka řízení o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, než bude rozhodnutí ve věci vydáno, a současně o možnosti doložit správnímu orgánu informace o aktuálních majetkových poměrech, a to vše do 5 kalendářních dnů ode dne doručení.

Dne 30. června 2020 byl Úřadu doručen přípis označený jako „Věc: č. j. 04980/2020-ERU“ č. j. 08603-6/2019-ERU ze stejného dne. Ve výše uvedeném přípise účastník řízení uvedl, že veškeré dokumenty, které dokazují vyjádření účastníka řízení byly již Úřadu 2x kompletně zaslány. V přílohách výše uvedeného přípisu účastník řízení

Úřadu zaslal Dodatek ke smlouvě o sdružených službách dodávky plynu ze dne 1. března 2016 a stanovisko provozovatele distribuční soustavy ze dne 26. dubna 2018.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ust. § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

IV. Popis skutkového stavu

Účastník řízení je právnickou osobou zapsanou ve Veřejném rejstříku vedeném u Městského soudu v Praze v oddíle B, vložka 15846.

Účastník řízení je držitelem licence na obchod s plynem č. 241014862 se zahájením výkonu licencované činnosti od 13. července 2010.

Účastník řízení jako dodavatel plynu dodával plyn do odběrného místa [redacted] a to na základě uzavřené smlouvy o sdružených službách dodávky plynu č. 112960, uzavřené dne 16. února 2015, obsažené ve spise pod č. j. 11354-8/2018-ERU.

IV. I. Reklamáce vyúčtování dodávek plynu

Zákazník dne 1. ledna 2018 prostřednictvím webového formuláře nahlásil účastníku řízení stav plynoměru č. [redacted] výši [redacted] m³, a to k datu 31. prosince 2017. Účastník řízení vystavil Zákazníkovi daňový doklad-fakturu č. 201800863 za období od 24. února 2017 do 21. února 2018, ze dne 17. dubna 2018, obsažený ve spise [redacted] č. j. 11354-8/2018-ERU (dále jen „daňový doklad č. 201800863“), ve kterém byl k datu 1. ledna 2018 uveden stav plynoměru č. [redacted] ve výši [redacted] m³. Cena za dodávku plynu byla za období od 24. února 2017 do 31. prosince 2017 účtována ve výši 402 Kč/MWh a stálý měsíční plat ve výši 0 Kč. Cena za období od 1. ledna 2018 byla již účtována ve výši 850 Kč/MWh a stálý měsíční plat ve výši 99 Kč, a to podle aktuálního ceníku účastníka řízení Standard.

Účastníkovi řízení byla dne 23. dubna 2018 doručena reklamáce daňového dokladu č. 201800863, z téhož dne, obsažená ve spise pod č. j. 11354-8/2018-ERU. V reklamaci Zákazník uvádí, že v daňovém dokladu č. 201800863 je stav plynoměru k 1. lednu 2018 uveden ve výši [redacted] m³ a nikoli ve výši, kterou uvedl Zákazník prostřednictvím webového formuláře ve výši [redacted] m³. Dále Zákazník reklamoval cenu za dodávky plynu, kdy účastník řízení vyúčtoval Zákazníkovi cenu za dodávky plynu v rozporu se smlouvou o sdružených dodávkách plynu č. 112960.

Dne 26. dubna 2018 zaslal účastník řízení Zákazníkovi stanovisko provozovatele distribuční soustavy společnosti GasNet, s.r.o., se sídlem Klíšská 940/96, Klíše, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 272 95 567 (dále jen „provozovatel distribuční soustavy“), týkající se stavu plynoměru ke dni 31. prosince 2017, ve kterém ohodnotil reklamací Zákazníka jako

neoprávněnou, neboť neevidoval ke dni 31. prosince 2017 žádný kontrolní odečet zasláný Zákazníkem (dále jen také jako „vyřízení reklamace ze dne 26. dubna 2018“).

Zákazník zaslal účastníku řízení elektronickou poštou dne 26. dubna 2018 sdělení, z téhož dne, obsažené ve spise pod č. j. 11354-8/2018-ERU (dále jen jako „sdělení ze dne 26. dubna 2018“), ve kterém uvádí, že odečet stavu plynoměru č. [REDAKCE] rovedl řádně a včas, a tento zaslal účastníkovi řízení prostřednictvím zákaznického portálu Plynule.cz, a to ke dni 31. prosince 2017 ve výši [REDAKCE] m³. Tuto skutečnost Zákazník doložil účastníku řízení kopií „Hlášení stavu plynoměru č. [REDAKCE] ze dne 1. ledna 2018. Dále Zákazník uvedl, že od 1. ledna 2018 mu měla být účtována nová cena za dodávky plynu ve výši 545 Kč/MWh a stálý měsíční plat ve výši 25 Kč, a nikoliv cena ve výši 850 Kč/MWh a stálý měsíční plat ve výši 99 Kč dle špatného ceníku zvoleného účastníkem řízení. Na závěr Zákazník zdůraznil, že trvá na reklamaci v plném rozsahu a požaduje opravu špatně zaevidovaného stavu plynoměru č. [REDAKCE] a opravu chybně vyúčtované jednotkové ceny za dodávky plynu od 1. ledna 2018.

Účastník řízení na výše uvedené sdělení ze dne 26. dubna 2018 zareagoval až po urgenci Zákazníka odeslané elektronickou poštou dne 14. května 2018, obsažené ve spise pod č. j. 11354-8/2018-ERU, ve které Zákazník požadoval potvrzení přijetí sdělení ze dne 26. dubna 2018 účastníkem řízení. Dne 16. května 2018 zaslal účastník řízení elektronickou poštou Zákazníkovi sdělení obsažené ve spise pod č. j. 11354-8/2018-ERU (dále jen také jako „sdělení ze dne 16. května 2018“), že zprávu obdržel, ale nelze jí považovat za reklamaci ročního vyúčtování. Reklamací byla podle účastníka řízení vyřízená jako neoprávněná u provozovatele distribuční soustavy a účastníkovi řízení není zřejmé, jak by měl reklamaci Zákazníka dále řešit. Účastník řízení dále uvedl, že Zákazník nemá pravdu ohledně výše fakturované ceny za dodávky plynu, neboť bylo jasně uvedeno, že se cena za dodávky plynu bude řídit aktuálním ceníkem, což je ceník Standard.

Zákazník se opakovaně domáhal reklamace elektronickou poštou dne 4. června 2018, obsaženou ve spise pod č. j. 11354-8/2018-ERU (dále jen „elektronická pošta ze dne 4. června 2018“) u účastníka řízení. V příloze elektronické pošty ze dne 4. června 2018 zaslal účastníku řízení roční vyúčtování dodávky plynu, ze kterého vyplynulo, že byl Zákazník daňovým dokladem č. 2018000863 zkrácen o [REDAKCE] Kč, dále Zákazník žádá o vrácení této částky zpět na účet. K ceně dodávek plynu od 1. ledna 2018 podle ceníku Standard Zákazník uvádí, že podle něj není ochoten platit, neboť se vztahuje k smlouvám, které jsou uzavřeny na neurčito, což není jeho případ, neboť má uzavřenou smlouvu na určitou dobu jednoho roku, která se může prodlužovat vždy jen o jeden rok.

Dne 7. června 2018 účastník řízení zaslal elektronickou poštou Zákazníkovi sdělení, z téhož dne, obsažené ve spise pod č. j. 11354-8/2018-ERU, ve kterém uvedl, že reklamací Zákazníka byla předána odpovědnému pracovníkovi, a že po vystavení opravného vyúčtování mu bude toto zasláno obratem zpět.

Účastník řízení zaslal Zákazníkovi dne 8. června 2018 opravný daňový doklad – fakturu č. 1804000035 za období od 24. února 2017 do 21. února 2018, ze dne 8. června 2018, obsažený ve spise pod č. j. 11354-8/2018-ERU (dále jen „opravný daňový doklad“), ve kterém je již k datu 1. ledna 2018 uveden správný stav plynoměru č. [REDAKCE] ve výši [REDAKCE] m³ a uznán přeplatek ve výši [REDAKCE] Kč. Cena za dodávku plynu od 1. ledna 2018 je účtována ve výši 850 Kč/MWh a stálý měsíční plat ve výši 99 Kč.

Z opravného daňového dokladu vyplývá, že přeplatek ve výši [REDAKCE] č. [REDAKCE] byl na účet Zákazníka připsán dne 8. července 2018. Účastník řízení opravil stav plynoměru č. [REDAKCE] podle reklamace Zákazníka. Ohledně reklamace ceny za dodávku plynu od 1. ledna 2018 dle ceníku Standard účastník řízení nereagoval.

IV. II. Klamavé konání

Účastník řízení uzavřel dne 16. února 2015 se Spotřebitelem smlouvu o sdružených dodávkách plynu č. 112960 na dobu určitou, a to pro období od 1. června 2015 do 31. prosince 2016 s cenou dodávky plynu 635 Kč/MWh a nulovým stálým měsíčním platem.

Dne 1. března 2016 byl uzavřený dodatek ke smlouvě o sdružených službách dodávky plynu, kdy byl tento dodatek sjednán na dobu určitou od 1. ledna 2017 do 31. prosince 2017 s cenou dodávky plynu na 402 Kč/MWh a nulovým stálým měsíčním platem. V dodatku ke smlouvě bylo dále stanoveno, že v případě, že kterákoliv ze smluvních stran písemně neoznámí druhé smluvní straně nejpozději jeden kalendářní měsíc před uplynutím doby trvání smlouvy, že trvá na platném termínu ukončení, prodlužuje se uplynutím této lhůty doba trvání smlouvy vždy o 12 měsíců s cenou plynu dle aktuálního ceníku.

Účastník řízení zaslal dne 17. dubna 2018 Spotřebiteli daňový doklad č. 201800863, ve kterém za dodávku plynu od 1. ledna 2018 byla účtována cena ve výši 850 Kč/MWh a stálý plat ve výši 99 Kč, a to podle aktuálního ceníku Standard.

Účastník řízení měl v době prolongace smlouvy o sdružených dodávkách plynu č. 112960 účinný ceník Standard, z jehož označení a jeho umístění na webových stránkách účastníka řízení se dalo usuzovat, že se jedná o ceník určený pro smlouvy uzavřené na dobu neurčitou. Dále byl účinný Ceník sdružené služby dodávky plynu pro domácí zónu Vánoce 2017, z jehož označení a jeho umístění na webových stránkách účastníka řízení, se dalo usuzovat, že se jedná o ceník vztahující se na smlouvy uzavřené na dobu určitou.

V. Právní hodnocení

Dle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Dle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Dle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.

a) skutky specifikované ve výrocích I. a II. tohoto rozhodnutí

Správní orgán přistoupil k vyhodnocení příznivosti znění speciálního zákona upravujícího odpovědnost za přestupky dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2018, kdy konstatuje, že energetický zákon ve znění účinném do 31. prosince 2018 byl po spáchání vytýkaného jednání účastníka řízení

novelizován, a to naposledy zákonem č. 131/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. ledna 2020 (dále jen jako „novelizovaný energetický zákon“).

Energetický zákon ve znění účinném do 31. prosince 2018 [v ust. § 91 odst. 11 písm. d)] i novelizovaný energetický zákon vždy trestal a trestá [taktéž v ust. § 91 odst. 11 písm. d)] stav, pokud držitel licence nedodrží stanovenou kvalitu dodávek a služeb podle ust. § 61 odst. 2.

Z uvedeného tedy vyplývá, že právní úprava posouzení odpovědnosti za přestupky novelizovaného energetického zákona není pro účastníka řízení (tedy pachatele) příznivější, neboť je totožná s právní úpravou účinnou v době spáchání činů. Správní orgán proto posoudil jednání účastníka řízení podle právní úpravy účinné v době, kdy byla spáchána.

Za přestupek podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2018 i novelizovaného energetického zákona lze uložit podle ust. § 91 odst. 14 písm. b) stejných zákonů, pokutu až do výše 50 000 000 Kč. Tedy výše pokuty se v novelizovaném energetickém zákoně nezměnila.

Z uvedeného tedy vyplývá, že právní úprava posouzení odpovědnosti za přestupky dle novelizovaného energetického zákona není pro účastníka řízení (tedy pachatele) příznivější, neboť je totožná s právní úpravou účinnou v době spáchání činů. Správní orgán proto posoudil jednání účastníka řízení podle právní úpravy účinné v době, kdy byly přestupky spáchány.

b) skutek specifikovaný ve výroku III. tohoto rozhodnutí

Správní orgán dále přistoupil k vyhodnocení příznivosti znění speciálního zákona upravujícího odpovědnost za přestupek dle výroku III. tohoto rozhodnutí. Správní orgán konstatuje, že zákon o ochraně spotřebitele ve znění účinném do 15. července 2019 byl po spáchání vytýkaného jednání účastníka řízení naposledy novelizován zákonem č. 205/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. května 2020 (dále jen jako „novelizovaný zákon o ochraně spotřebitele“).

Jak zákon o ochraně spotřebitele ve znění účinném do 15. července 2019 [v ust. § 24 odst. 1 písm. a)], tak i novelizovaný zákon o ochraně spotřebitele vždy trestal a trestá [taktéž v ust. § 24 odst. 1 písm. a)], v návaznosti na jednání specifikované ve výroku III. tohoto rozhodnutí, porušení zákazu užívání nekalých obchodních praktik výrobcem, dovozcem, vývozcem, dodavatelem, prodávajícím nebo jiným podnikatelem. Samotná skutková podstata, tedy porušení zákazu užívání nekalých obchodních praktik před rozhodnutím ohledně koupě, v průběhu rozhodování a po učinění rozhodnutí (viz ust. § 4 odst. 4), uvedená v zákoně o ochraně spotřebitele ve znění účinném do 15. července 2019 je taktéž totožná s právní úpravou v novelizovaném zákoně o ochraně spotřebitele.

Z uvedeného tedy vyplývá, že právní úprava posouzení odpovědnosti za přešupek dle novelizovaného zákona o ochraně spotřebitele není pro účastníka řízení příznivější, neboť je totožná s právní úpravou účinnou v době spáchání činu. Správní orgán proto posoudil jednání účastníka řízení podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno.

Dle ust. § 24 odst. 14 písm. d) novelizovaného zákona o ochraně spotřebitele i dle ust. § 24 odst. 14 písm. d) zákona o ochraně spotřebitele ve znění účinném do 15. července 2019 se za přešupek dle ust. § 24 odst. 1 písm. a) stejných zákonů uloží pokuta do výše 5 000 000 Kč. Tedy výše pokuty se v novelizovaném zákoně o ochraně spotřebitele nezměnila.

Z uvedeného tedy vyplývá, že právní úprava posouzení odpovědnosti za přešupek novelizovaného zákona o ochraně spotřebitele není pro účastníka řízení (tedy pachatele) příznivější, neboť je totožná s právní úpravou účinnou v době spáchání činu. Správní orgán proto posoudil jednání účastníka řízení podle právní úpravy účinné v době, kdy byl přešupek spáchán.

V. I. Obecný právní rámec

V. I. I. Reklamace vyúčtování dodávek plynu

Přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona se dopustí držitel licence na obchod s plynem tím, že poruší některou z povinností uvedených v ust. § 61 odst. 2 téhož zákona.

Dle ust. 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona je obchodník s plynem povinen dodržovat stanovenou kvalitu dodávek a služeb, vykazovat Úřadu úroveň kvality dodávek a služeb a zveřejňovat způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Požadovanou kvalitu dodávek a služeb souvisejících s regulovanými činnostmi v plynárenství, včetně výše náhrad za její nedodržení, postupy a lhůty pro uplatnění nároku na náhrady, a postupy pro vykazování dodržování kvality dodávek a služeb stanoví vyhláška.

Dle ust. 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky je standardem lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu zaslání písemného vyřízení reklamace Zákazníka na vyúčtování dodávky plynu nebo na nevrácení zaplacených přeplatků 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace, nebo dle téhož ustanovení v odst. b) je standardem lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu vypořádání rozdílu v platbách Zákazníka způsobeného nesprávným vyúčtováním dodávek plynu do 30 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace, je-li reklamace podle písmene a) posouzena jako oprávněná; je-li vypořádání plateb provedeno prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, považuje se lhůta za splněnou, je-li v této lhůtě příslušná částka dodavatelem nebo dodavatelem sdružené služby ve prospěch Zákazníka poukázána.

Ust. § 16 odst. 2 vyhlášky stanoví, že spočívá-li důvod reklamace vyúčtování dodávky plynu ve vyúčtování přepravy, distribuce nebo uskladňování plynu a dodavatel nebo dodavatel sdružené služby ve lhůtě podle odstavce 1 písm. a) reklamuje vyúčtování přepravy, distribuce nebo uskladňování plynu podle ust. § 14 podle odstavce 1 po dobu vyřizování reklamace podle ust. § 14 neběží.

V. I. II. Klamavé konání

Přestupku ve smyslu ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, se dopustí výrobce, dovozce, vývozce, dodavatel, prodávající nebo jiný podnikatel tím, že poruší zákaz používání nekalých obchodních praktik.

Dle ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele se užívání nekalých obchodních praktik před rozhodnutím ohledně koupě, v průběhu rozhodování a po učinění rozhodnutí zakazuje.

Dle ust. § 4 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele se nekalou obchodní praktikou rozumí zejména klamavé konání podle ust. § 5 nebo klamavé opomenutí podle ust. § 5a a agresivní obchodní praktika podle ust. § 5b. Obchodní praktiky, které se považují za nekalé za všech okolností, jsou uvedeny v příloze č. 1 a 2 tohoto zákona.

Dle ust. § 5 odst. 2 písm. d) zákona o ochraně spotřebitele se za klamavou považuje také obchodní praktika obsahující pravdivou informaci, jestliže vede nebo může vést spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil, pokud jakýmkoli způsobem uvádí nebo je schopna uvést spotřebitele v omyl ohledně ceny nebo způsobu výpočtu ceny anebo existence konkrétní cenové výhody.

V. II. Právní posouzení skutků

V. II. I. Reklamáce vyúčtování dodávek plynu

V souladu se smlouvou o sdružených službách dodávky plynu č. 112960 vyúčtoval účastník řízení Zákazníkovi dodaný plyn, resp. sdružené služby dodávky plynu, za období od 24. února 2017 do 21. února 2018, daňovým dokladem č. 2018000863.

Dne 23. dubna 2018 byla účastníkovi řízení ze strany Zákazníka zaslána reklamáce vyúčtování sdružených služeb dodávky plynu, konkrétně daňového dokladu č. 2018000863. Dne 24. dubna 2018 zaslal účastník řízení reklamaci provozovateli distribuční soustavy, který ji vyhodnotil jako neoprávněnou dne 26. dubna 2018.

Den 27. duben 2018 byl tudíž rozhodným dnem pro běh lhůty v části reklamáce týkající se chybného stavu plynoměru k 1. lednu 2018, a to dle ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky, kdy tato lhůta uplynula účastníku řízení dne 11. května 2018, i pro běh lhůty dle ust. § 16 odst. 1 písm. b) vyhlášky, kdy tato lhůta uplynula účastníku řízení dne 28. května 2018. Stavění lhůty dle ust. § 16 odst. 2 vyhlášky o kvalitě dodávek plynu se v případě postupu účastníka řízení uplatní od 24. dubna 2018 do 26. dubna 2018, neboť účastník řízení uplatnil reklamaci u provozovatele distribuční soustavy.

Účastník řízení zaslal dne 26. dubna 2018 Zákazníkovi bez dalšího stanovisko provozovatele distribuční soustavy o posouzení reklamáce jako neoprávněné, a to z důvodu chybějícího odečtu provedeného Zákazníkem. K reklamaci chybného vyúčtování ceny za dodávku plynu od 1. ledna 2018 se účastník řízení nevyjádřil vůbec. Zaslání pouhého stanoviska provozovatele distribuční soustavy nelze hodnotit jako řádný způsob vyřízení reklamáce účastníka, zejména, když je předmětné stanovisko zjevně neúplné a také chybné, což mohl účastník řízení poznat ještě téhož dne, kdy mu Zákazník zaslal kopii „Hlášení stavu

plynoměru č. [REDAKCE] ze dne 1. ledna 2018, a které si účastník řízení mohl dohledat na zákaznickém portálu Plynule.cz.

Za vyřízení reklamace v části týkající se špatně stanovené ceny za dodávky plynu lze považovat sdělení ze dne 16. května 2018 učiněné účastníkem řízení elektronickou korespondencí, kdy účastník řízení uvedl, že Zákazník nemá pravdu, že mu byla účtována špatná cena za dodávku plynu, neboť se na něj vztahuje aktuální ceník Standard. Část reklamace Zákazníka týkající se špatně stanovené ceny byla tedy písemně vyřízená osm dní po lhůtě stanovené dle ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky, tj. až dne 16. května 2018, namísto nejpozději dne 8. května 2018.

Účastník řízení dále vyřídil reklamaci Zákazníka v části týkající se chybného stavu plynoměru č. [REDAKCE] k 1. lednu 2018, až dne 8. června 2018, a to vystavením opravného daňového dokladu, ve kterém byl již stav plynoměru č. [REDAKCE] uveden ve správné výši, a dále byl Zákazníkovi přiznán nárok na vrácení přeplatku ve výši [REDAKCE] Kč. K písemnému vyřízení části reklamace Zákazníka týkající se chybného stavu plynoměru č. [REDAKCE] došlo tedy až dne 8. června 2018, namísto dne 11. května 2018, který je 15. kalendářním dnem od doručení písemné reklamace Zákazníka dle ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky. Účastník řízení tedy vyřídil písemnou reklamaci Zákazníka o 27 dní později.

Výše popsaným jednáním účastník řízení nedodržel povinnost dle ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky, tj. porušil povinnost dle ust. 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona, neboť nedodržel stanovenou kvalitu dodávek a služeb, čímž spáchal pokračující přestupek dle ust. 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona.

Z vyjádření Zákazníka a z opravného daňového dokladu vyplývá, že účastník řízení vypořádal rozdíl v platbách Zákazníka až dne 8. července 2018, což je o 40 dní později, než ukládá vyhláška v ust. § 16 odst. 1 písm. b), podle které měl účastník řízení vypořádat rozdíl v platbách nejpozději do 28. května 2018, čímž účastník řízení porušil povinnost dle ust. 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona, neboť nedodržel stanovenou kvalitu dodávek a služeb, čímž spáchal přestupek dle ust. 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona.

Správní orgán na základě výše uvedeného vyhodnotil, že se účastník řízení dopustil spáchání pokračujícího přestupku a přestupku dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona. Pokračujícího přestupku dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona se účastník řízení dopustil tím, když nezaslal dle ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky, do 15 kalendářních dnů od obdržení reklamace písemné vyřízení reklamace, týkající se chybného stavu plynoměru k 1. lednu 2018 a špatně stanovené ceny dodávky plynu. Přestupku dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona se účastník řízení dopustil když, nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu pro Zákazníka, a to tím, že nevypořádal rozdíl v platbách Zákazníka, způsobený nesprávným vyúčtováním dle ust. § 16 odst. 1 písm. b) vyhlášky do 30 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace.

V. II. II. Klamavé konání

Účastník řízení vůči Zákazníkovi vystupoval jako prodávající ve smyslu ust. § 2 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně spotřebitele. V rámci správního řízení bylo zjištěno, že Zákazník je nepodnikající fyzickou osobou, která nejednala v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání. Uvedené vyplývá i z typu

odběrného místa uvedeného ve smlouvě o sdružených dodávkách plynu, tj. rodinný dům. Zákazník tak naplňuje definici spotřebitele podle ust. § 2 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.

Účastník řízení uzavřel se Spotřebitelem smlouvu o sdružených dodávkách plynu č. 112960 na dobu určitou, a to pro období od 1. června 2015 do 31. prosince 2016. Dne 1. března 2016 byl uzavřený dodatek ke smlouvě, kdy byl tento dodatek sjednán na dobu určitou od 1. ledna 2017 do 31. prosince 2017 s cenou dodávky plynu na ■■■■■ č/MWh a nulovým stálým měsíčním platem. V dodatku ke smlouvě bylo dále stanoveno, že v případě, že kterákoliv ze smluvních stran písemně neoznámí druhé smluvní straně nejpozději jeden kalendářní měsíc před uplynutím doby trvání smlouvy, že trvá na platném termínu ukončení, prodlužuje se uplynutím této lhůty doba trvání smlouvy vždy o 12 měsíců s cenou plynu dle aktuálního ceníku.

Účastník řízení zaslal dne 17. dubna 2018 Spotřebiteli daňový doklad č. 201800863, ve kterém za dodávku plynu od 1. ledna 2018 byla účtována cena ve výši 850 Kč/MWh a stálý měsíční plat ve výši 99 Kč, a to podle aktuálního ceníku Standard, který je dle účastníka řízení aktuální pro Zákazníka podle dodatku ke smlouvě.

Ceník Standard byl určený pro smlouvy o sdružených dodávkách plynu uzavřené na dobu neurčitou, což se dalo usuzovat z jeho umístění na webových stránkách účastníka řízení, a rovněž z jeho označení, jak vyplývá z podkladů obsažených ve spise pod č. j. 11354-8/2018-ERU. Spotřebitel očekával, že mu bude za dodávku plynu od 1. ledna 2018 účtována cena dle ceníku účastníka řízení označeného jako Ceník sdružené služby dodávky plynu pro domácí zónu Vánoce 2017, ve kterém je cena účtována ve výši 545 Kč/MWh a stálý měsíční plat ve výši 25 Kč, neboť z webových stránek účastníka řízení a z jeho označení se dalo usuzovat, že se jedná o ceník vztahující se na smlouvy uzavřené na dobu určitou, neboť Zákazník měl s účastníkem řízení uzavřenou smlouvu na dobu určitou, a to i po její prolongaci o 12 měsíců. Automatickou prolongací se předmětná smlouva nestala smlouvou na dobu neurčitou.

Správní orgán dospěl k závěru, že výše popsané jednání účastníka řízení vůči Spotřebiteli naplňuje znaky klamavého konání dle ust. § 5 odst. 2 písm. d) zákona o ochraně spotřebitele, neboť účastník řízení poskytl Spotřebiteli sice pravdivé informace o ceně, konkrétně že se trvání smlouvy prodlouží vždy o 12 měsíců s cenou plynu dle aktuálního ceníku, které však vedly Spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil, když uvedly Spotřebitele v omyl ohledně ceny, a to konkrétně ohledně použití platného ceníku vztahujícího se na smlouvy uzavřené na dobu určitou, kdy Spotřebitel očekával, že mu bude za dodávku plynu od 1. ledna 2018 účtována cena ve výši 545 Kč/MWh + stálý plat 25 Kč/měsíc dle ceníku účastníka řízení označeného jako Ceník sdružené služby dodávky plynu pro domácí zónu Vánoce 2017, který se dal považovat za aktuální ceník na základě uzavřené smlouvy o sdružených dodávkách plynu č. 112960 neboť se vztahoval na smlouvy uzavřené na dobu určitou, místo toho však byla Spotřebiteli od 1. ledna 2018 účtována cena ve výši 850 Kč/MWh + stálý plat 99 Kč/měsíc podle ceníku označeného jako Ceník sdružené služby dodávky plynu pro domácí zónu STANDARD, který se však vztahoval na smlouvy uzavřené na dobu neurčitou, díky čemuž Spotřebitel učinil rozhodnutí o opětovném prodloužení smlouvy na jeden rok, které by jinak neučinil.

V. III. Vypořádání dalších námitek účastníka řízení

Účastník řízení v přípisu ze dne 20. března 2019 č. j. 11356-11/2018-ERU (dále jen „přípis ze dne 20. března 2019“) namítá, že nelze souhlasit s tvrzením, že by reklamáce nebyla řádně vyřízená, naopak že se Zákazníkem vedl elektronickou korespondenci s řádným vysvětlením věci, a že zákazník odmítá jakékoliv jiné stanovisko přijmout.

Správní orgán k této námitce účastníka řízení uvádí, že pouhé přeposlání vyjádření provozovatele distribuční soustavy bez bližšího vysvětlení, proč nebyl vzat v potaz stav plynoměru č. ██████ nahlášený Zákazníkem, není řádným vyřízením reklamáce v části týkající se chybného stavu měřidla. Zákazník účastníkovi řízení nahlásil stav plynoměru č. ██████ včas a řádně a účastník řízení na tuto skutečnost ve vyřízení reklamáce ze dne 26. dubna 2018 nikterak nereagoval, a to ani poté co Zákazník zaslal účastníkovi řízení ještě téhož dne kopii „Hlášení stavu plynoměru č. ██████ ze dne 1. ledna 2018.

Účastník řízení rovněž nereagoval ve vyřízení reklamáce ze dne 26. dubna 2018 na část reklamáce Zákazníka týkající se uplatnění špatné výše ceny dodávky plynu od 1. ledna 2018. K účtované výši ceny za dodávky plynu se účastník řízení poprvé vyjádřil až ve sdělení ze dne 16. května 2018, ve kterém se k výši účtované ceny za dodávku plynu vyjádřil jen jedinou větou, a to pouhým konstatováním že se na Zákazníka vztahuje aktuální ceník Standard, bez dalšího vysvětlení.

Dále v přípisu ze dne 20. března 2019 účastník řízení rovněž uvádí, že nesouhlasí se stanoviskem, že reklamáce nebyla vyřízená v řádném termínu. K přípisu ze dne 20. března 2019 účastník řízení přiložil elektronickou zprávu odeslanou dne 7. srpna 2018 Zákazníkovi, ve které mu sděluje, že jeho písemná reklamáce byla vyřízená během jednoho týdne, a to zasláním stanoviska provozovatele distribuční soustavy. Dále uvádí, že opravné vyúčtování bylo Zákazníkovi poskytnuto z dobré vůle účastníka řízení.

K této námitce správní orgán opětovně uvádí, že pouhé přeposlání stanoviska provozovatele distribuční soustavy v daném případě nelze hodnotit jako řádné vyřízení reklamáce, navíc se účastník řízení k části reklamáce týkající se účtované výši ceny za dodávky plynu od 1. ledna 2018 nevyjádřil vůbec. Písemná reklamáce měla být vyřízená do 15 dní od jejího podání u účastníka řízení, lhůta pro vyřízení reklamáce neběžela po dobu uplatnění reklamáce u provozovatele distribuční soustavy, a to do 26. dubna 2018. Písemná reklamáce Zákazníka v části týkající se chybného stavu plynoměru k 1. lednu 2018, měla být tedy vyřízená do 11. května 2018, což se nestalo, neboť za řádné vyřízení reklamáce Zákazníka v části týkající se chybného stavu plynoměru č. ██████ lze považovat až opravný daňový doklad ze dne 8. června 2018, ve kterém je již uveden správný stav plynoměru č. ██████ a je přiznán Zákazníkovi přeplatek ve výši ██████ Kč. Rozdíl v platbách Zákazníka byl vypořádán nikoli do 30 dní od uplatnění reklamáce, tj. do dne 28. května 2018, ale až 8. července 2018. Nelze tedy s účastníkem řízení souhlasit v tom, že by reklamaci Zákazníka vyřídil do jednoho týdne, nebo že by zaslání opravného dokladu bylo čistě jen na dobré vůli účastníka řízení.

V. IV. Formální a materiální stránka přestupků

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky:

- pokračujícího přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona (výrok I. tohoto rozhodnutí), neboť účastník řízení nedodržel kvalitu dodávek a služeb, když nedodržel lhůtu pro vyřízení písemné reklamace dle ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky,
- přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona (výrok II. tohoto rozhodnutí), neboť účastník řízení nedodržel kvalitu dodávek a služeb, když nedodržel lhůtu pro vypořádání rozdílu v platbách dle ust. § 16 odst. 1 písm. b) vyhlášky,
- přestupku dle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele (výrok III. tohoto rozhodnutí), neboť účastník řízení porušil zákaz používání nekalých obchodních praktik, když uvedl Spotřebitele v omyl ohledně výše ceny.

K protiprávnímu jednání účastníka řízení dle výroku I. tohoto rozhodnutí správní orgán uvádí, že jej posoudil jako pokračující přestupek, a to z důvodu toho, že protiprávní jednání účastníka řízení, jež je předmětem tohoto řízení, naplnilo znaky pokračujícího přestupku. Pokračující přestupek zákon o odpovědnosti za přestupky definuje v ust. § 7 jako jednání, jehož jednotlivé dílčí útoky vedené jednotným záměrem naplňují skutkovou podstatu stejného přestupku, jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení, blízkou souvislostí časovou a souvislostí v předmětu útoku. U pokračování v přestupku tedy dílčí útoky musí současně (i) naplňovat skutkovou podstatu stejného přestupku, (ii) vykazovat souvislost časovou a v předmětu útoku, (iii) být spojeny stejným nebo obdobným způsobem provedení a (iv) být vedeny jednotným záměrem pachatele.

Správní orgán konstatuje, že všechny podmínky pokračování přestupku dle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona má kumulativně za splněné, když (i) dílčí útoky (skutky) naplňují stejnou skutkovou podstatu přestupku, tj. přestupku dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, (ii) souvislost časová a v předmětu útoku (předmětnou skutkovou podstatu účastník řízení naplňoval vždy pozdním vyřízením reklamace), (iii.) dílčí útoky jsou spojeny stejným způsobem provedení (nevyřízením písemné reklamace ve stanovené lhůtě) a (iv) dílčí útoky byly vedeny jednotným záměrem (účastník řízení jakožto držitel licence je povinen bezpodmínečně znát a dodržovat povinnost plynoucí mu nejen z držby licence, ale také z jeho činnosti a i přesto tyto povinnosti nebyly ze strany účastníka řízení splněny).

V této souvislosti se nicméně správní orgán musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedených přestupků.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty (přestupky). Podstatou správních deliktů (přestupků) je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt (přestupek), musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot.

Při posouzení materiální stránky přestupku je třeba obecně vycházet zejména ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako přestupek.

Účastník řízení nedodržel lhůty pro písemné vyřízení reklamace a pro vypořádání rozdílu v platbách dle ust. § 16 odst. 1 písm. a) a b) vyhlášky (dle výroku I. a II. tohoto rozhodnutí). Správní orgán má za to, že jednáním účastníka řízení došlo k porušení zájmu společnosti mimo jiné na řádném výkonu licencovaných činností a k narušení práva Zákazníka na řádné a včasné poskytnutí informace ohledně uplatněné reklamace. Rovněž byl porušen zájem společnosti na včasné vypořádání rozdílu v platbách, které vznikly nesprávným vyúčtováním.

Účastník řízení také (dle výroku III. tohoto rozhodnutí) porušil chráněný zájem společnosti na tom, aby byly spotřebiteli poskytnuté jasné a přesné informace ohledně výše ceny, popř. jejího výpočtu nebo stanovení. Konkrétní společenská škodlivost spočívá v narušení veřejného zájmu na ochraně práv spotřebitele, neboť kdyby na trhu s energetikou docházelo k takovému protiprávnímu jednání běžně, jednalo by se zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti a způsobil by značné oslabení při uplatňování práv zákazníků. Nekalé obchodní praktiky obecně významným způsobem poškozují spotřebitele a mohou vést k vytvoření překážek řádného fungování vnitřního trhu a narušení hospodářské soutěže.

Ve všech posuzovaných jednáních účastníka řízení tak lze spatřit vyšší než nepatrnou míru společenské škodlivosti, která postačuje k naplnění materiální stránky 3 přestupků, a to pokračujícího přestupku a přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona a přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.

V. V. Odpovědnost za přestupky

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda účastník řízení za přestupky neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl Úřad k dispozici, nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení z vytykaného pokračujícího přestupku a přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona a přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele či kteréhokoliv z nich.

Správní orgán tak vzhledem k výše uvedenému nepochybně zjistil a prokázal, že se účastník řízení výše popsány skutky dopustil spáchání pokračujícího přestupku a přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona a přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, za které je také odpovědný, a správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

VI. Uložení správního trestu

V rámci vedeného správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že se účastník řízení dopustil celkem 3 přestupků, za které Úřad ukládá pokutu. Jednání, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více přestupků dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán,

označuje právní teorie za souběh přestupků. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh nestejnorodý, kdy se pachatel více skutky, tj. 3 skutky (skutky specifikovanými ve výrocích I., II. a III. tohoto rozhodnutí) dopustil naplnění 2 různých skutkových podstat.

Dle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.

Správní orgán proto přistoupil k vyhodnocení, který z 3 vytýkaných přestupků je nejpřísněji trestný, příp. jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, který z vytýkaných správních deliktů je nejzávažnější.

Dle ust. § 24 odst. 14 písm. d) zákona o ochraně spotřebitele ve znění pozdějších předpisů lze za přestupek dle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele (výrok III. tohoto rozhodnutí) uložit pokutu do 5 000 000 Kč.

Dle ust. § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona lze za přestupek dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona (výroky I. a II. tohoto rozhodnutí) uložit pokutu do 50 000 000 Kč nebo 1 % z čistého obratu dosaženého držitelem licence za poslední ukončené účetní období.

Z výše uvedeného je tedy patrné, že přísněji trestné jsou posuzované přestupky dle energetického zákona, neboť zákonodárce za spáchání těchto přestupků stanovil vyšší horní hranici sazby pokuty.

Ve vztahu ke 2 posuzovaným přestupkům dle energetického zákona, a to přestupkům dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) téhož zákona, je pak třeba uvést, že horní hranice sazeb pokut dle ust. § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona jsou ve vztahu k posuzovaným přestupkům stejné, tj. pokuta až do výše 50 000 000 Kč nebo 1 % z čistého obratu dosaženého držitelem licence za poslední ukončené účetní období.

Co se týče hodnocení závažnosti přestupků, správní orgán konstatuje, že je při ukládání sankce (a při použití absorpční zásady dle § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky) nutno zohlednit, že se jedná o opakované naplňování téže skutkové podstaty.

Přes tyto skutečnosti však správní orgán v jednom z posuzovaných případů spatřuje vyšší závažnost oproti druhému, a shledává jej tedy jako nejzávažnější, a to pokračující přestupek dle výroku I. tohoto rozhodnutí podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, kterého se účastník řízení dopustil tím, že jako obchodník s plynem v rozporu s ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky písemně nevyřídil reklamaci zákazníka ve stanovené lhůtě 15 kalendářních dní, když účastník řízení nedodržel lhůty k vyřízení reklamace v části týkající se jedné z nejdůležitějších skutečností, a to výše účtované ceny za dodávky plynu a v množství odebraného plynu, jejichž včasné vyřízení je klíčové k uplatnění nároku na vypořádání rozdílu v platbách.

Správní orgán tedy přistoupil k uložení správního trestu podle ustanovení vztahujícího se na tento (nejzávažnější) přestupek dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona

uvedeného ve výroku I. tohoto rozhodnutí, tzn. k uložení správního trestu dle ust. § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona.

Dle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek, resp. správní delikt, uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.

Jelikož energetický zákon neumožňuje ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložit pachateli správní trest ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku a ani z povahy provedení vytykaného skutku účastníka řízení tomuto nelze uložit propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, přichází co do druhu správního trestu ukládaného účastníkovi řízení pouze napomenutí či pokuta.

Správní orgán má za to, že správní trest ve formě napomenutí není v oblasti dozoru Úřadu ve vztahu ke spáchanému přestupku přílehavý, zejm. s ohledem na jeho povahu ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Správní orgán proto s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správní trest ve formě pokuty.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti správního deliktu, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Vzhledem k výše uvedenému správní orgán nejprve posuzoval otázku povahy a závažnosti přestupku ve smyslu ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Správní orgán se zabýval zejména závažností spáchaného přestupku, kdy má za to, že spáchaný přestupek je závažný, a to zejména s ohledem na to, že účastník řízení nedodržel lhůty k vyřízení reklamace v části týkající se jedné z nejdůležitějších skutečností, a to výše účtované ceny za dodávky plynu a v množství odebraného plynu.

Jak již správní orgán výše uvedl, odpovědnost právnických osob za spáchání přestupku je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Ačkoliv tedy není nutno posuzovat a prokazovat subjektivní stránku věci, je nutno ve smyslu ust. § 38 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky přihlédnout ke skutečnosti, že zájmem (úmyslem) účastníka řízení zřejmě nebylo porušit zákon, k čemuž v konečném důsledku přesto došlo. Správní orgán nemohl bez důvodných pochybností prokázat úmyslné porušení zákona ze strany účastníka řízení, a proto tuto skutečnost vyhodnotil ve prospěch účastníka řízení.

Správní orgán jako výrazně přitěžující okolnost dle ust. § 40 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky hodnotí skutečnost, že účastník řízení posuzovaný přestupek spáchal ve vícečinném souběhu s dalšími přestupky, mezi kterými je mimo jiné i přestupek dle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kdy se sice jedná o přestupky mírněji trestné (výrok III. tohoto rozhodnutí), avšak dle názoru správního orgánu o přestupek

svou podstatou závažný, neboť má za to, že obecně užití klamavé obchodní praktiky, je velmi závažným jednáním, s ohledem na velmi oslabené postavení spotřebitelů vůči dodavatelům.

Ve smyslu ust. § 39 a ust. § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky již správnímu orgánu nejsou v posuzované věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

V souvislosti s výše uvedeným se tedy správní orgán při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem. Účastník řízení Úřadu své majetkové poměry nedoložil. Aktuálnější majetkové poměry účastníka řízení rovněž nelze získat z veřejných rejstříků, jelikož si účastník řízení neplní svou povinnost zveřejňovat ve veřejném rejstříku účetní závěrku, poslední účetní závěrka zveřejněná ve veřejném rejstříku je za rok 2012, ve které účastník řízení dosáhl provozního výsledku hospodaření ve výši [redacted] proto správní orgán určil aktuální majetkové poměry účastníka odhadem. Správní orgán přihlédl ke skutečnostem, že základní kapitál účastníka řízení je 2 miliony korun, a že účastník řízení podniká i v jiných činnostech, např. pronajímá nemovitosti, byty a nebytové prostory.

S ohledem na výše uvedené je správní orgán toho názoru, že pokuta v uložené výši není pro účastníka řízení jakožto právnickou osobu likvidační.

Konkrétní forma postihu a jeho výše musí působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

Vzhledem k výše uvedenému a na základě zohlednění všech otázek a okolností daného případu a absorpce, dále pak s přihlédnutím ke všem polehčujícím i přitěžujícím okolnostem, majetkovým poměrům účastníka řízení a absorpci, byla účastníku řízení pokuta uložena tak, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozhodnutí, tedy u samotné spodní hranice možné zákonné sazby.

Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Správní orgán považuje takto stanovenou pokutu za odstrašující a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech. S odkazem na ust. § 46 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je pokuta splatná do 30 dnů ode dne, kdy rozhodnutí nabylo právní moci.

VII. Náklady řízení

Souběžně je výrokem V. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka nákladů řízení částku ve výši 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

-otisk úředního razítka-

Mgr. Andrea Chutná, v.r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava